

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrío, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Qvæstio V. Quibus indicatijs discernendi effectus Magiæ ex pacto conuento,
ab effectibus Physicis, & miraculosis, & artificiosis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

Ac illo auidè attenteque exspectanti, quam eius esset sententia: inprimis capit edicere, ut furtiu, et apulu, libidinibus, blasphemiam, ceterisque qua animum inquinant vitij temperaret, pietatem coleret, inopes facultatibus subleuaret, seipsum in hebdomada bis ieiunio maceraret, sollemnes ac quotidianas preces ne intermitteret; eaque sedulo obiret omnia, qua Christianum hominem decet atque equum est facere. Istis enim omnibus, si se vellet nuncupatus verbu obstringere, futurum ut potitus thalamus sine vlla difficultate potiretur. Hacque sic elocuta, ac constituto intra quem responsum auferret die, se foras eiecit. Maillotius qui videret tam sanctis atque honestis conditionibus tantum sibi beneficium obtendi, iam nihil cunctandum putabat, quin id gratis ac lubens acciperet. Sed dum magis magisque in eam rem cogitationem intendit, atque huc illuc variè inter spem metumque impellitur; ex eius vultu domesticus quidam Sacerdos coniciens aliquid subesse, quo sic distraberetur; eum blandè adortus, ac quid animo ageretur expiscatus, monitis suis peruenit, ne amplius ad colloquium vllum cum damone descenderet. Sicque frustratus sua expectatione Germanus, non longè abiit, quin ex pacti formula pœnas penderet. Nam non adeò multis post diebus, equo plana atque aperta via decidens, inque caput prouens exanimis momento temporis repertus est.] Hæc Remigius.

QVÆSTIO V.

Quibus indicijis discernendi effectus
Magia ex pacto conuenio, ab effectibus
Physicis, & miraculosis, & artificialibus?

VBI nec miraculi, nec natura vis,
nec artij. ij. solertia inuenitur, pa-

A *ctum intercedit.* Sed hoc nimis obscure ac breuiter dictum, consueuere Theologi latius explicare. *a* Ad dæmoniacam magiam pertinere, primò si opera naturalem facultatem excedunt. quod locum habet, si positue concludatur res adhibita non habere vim sufficientem ad hunc effectum; nec etiam rationabilis causa suppetat, cur Deo vel Angelis bonis effectus ascribatur. Vult Valentia ad hanc notam reduci defectum ex nimia loci distantia. quia constat causam distantem non posse agere, nisi per medij alterationem: vnde si eadem causa non ageret proxime vel propius applicata, quæ tamen agit in distans, euidens videtur ei, hoc naturaliter non fieri. Aliud fore dicit, si sapiens duntaxat, profiteretur se causam ignorare, nam rerum naturalium vires & analogia cum effectu sæpius nos latent. Aliud etiam foret, mea sententia, si dissensio foret inter sapientes, num id naturaliter fieri possit necne; verbi gratia, si ageretur de effectu producto in re parum distanti: dubium enim est, vtrum res aliqua possit agere immediatè in passum à se distans nihil in medium operando; & vtrum agens ac patiens res necessario debeant esse contiguæ, simul secundum contactum, quem vocant quantitatum; an vero sufficiat se contingere tactu virtuali (quem appellant) eo quod passum suum sit intra spatium illud, ad quod se vis agentis potest extendere. licet enim sententia negans D. Thomæ plurimum sit, & probabilior; affirmans tamen rationibus nititur probabilibus admodum, & grauissimis viris placuit *b*.

Secundò, censent Theologi ijdem, ad dæmoniacam Magiam pertinere tria quoque alia vitia, primum est, si

a Caiet. in summ. verbo incantatio. Victoria de Magia num. 16. Valeria dist. 6. q. 12. punct. 2. in 2. 2. Diu. Th.

b Scoto & Ocamoin 1. dist. 37. Auicenn. Nyph.

Franc. Val
lesio & a-
lijs.

Sum. de
niuerso
ap. vlt.

adhibeantur verba ignota, falsa, apocripha; absurda, nihil coherentia, aut sacra; sed detorta ad sensus alienos, aut ad quem non sunt instituta: vel si aliqua nomina Dei incognita significationis, vel etiam bonorum Angelorum ignota, vel malorum Angelorum nomina inferantur, quæ non nouit Ecclesia, de quibus pereruditè disseruit Guilielmus Parisiensis. e idem erit, si adhibeantur certi characteres, aut figuræ aliæ, præter signum crucis, vel ipsa crux non vt oportet locata, formataque, vel vbi non oportet posita, vel superflue certis locis ac numero iterata: denique si quid apponatur aliud, nihil pertinens ad effectum, qui tali operatione intenditur. Secundum est, quando efficacia operis tribuitur certis ritibus atque obseruantijs quibusdam peculiaribus, & ad hoc designatis verbi gratia, vt id fiat certis diebus vel horis, ad certum stellarum situm sub certo numero crucium vel candelarum, certa corporis positura, in tali charta, talis coloris & figuræ. Tertium est, quando vis collocatur in obseruantijs alijs planè superfluis & indifferentibus, v.g. vt ad expellendum dæmonem pilili radantur, vt quis induatur tela nunquam lota, operetur vno pede nudo, discinctus, passo capillo, & quæ huiusmodi.

Quando dicitur his omnibus, vel aliquo istorum opus esse ad effectum, res meritò plusquam suspecta est; præsertim cum duo concurrunt, scilicet, quod credatur res non esse proportionata ad effectum producendum; nec adhibeatur ex legitima auctoritate: hoc est, quando is, qui instituit vel præscripsit hanc rem, vt signum ad talem effectum, non poterat naturæ defectum supplere: (quod facit in Sacramento Deus, in Sacramentalibus Ec-

A clefia) item quando ipse effectus non potest prouenire, nisi à causa intellectu prædita, & circumstantia requisita eius generis est, vt non videatur idonea, vel non solita mouere Deum, vel angelos ad effectum producendum: tunc enim luce clarius est, non nisi à malo spiritu effectum sperari posse. v. g. Si quis à statua responsum postulans de rebus occultis, minas vel preces absurdas & ridiculas adhiberet, quales sunt Magorum apud Porphyrium, d. & ijs gemma Lachesis apud Cl. Claudianum e illarum fortassis imitatione confictæ.

B E contra quando huiusmodi effectus miri consequuntur à quocunque, & quotiescunque hoc applicatur, sine alijs ceremonijs vel obseruationibus meritò iudicamus effectum esse naturalem. Sedulo cauendum hic duplex extremum, alterum ne in hac disquisitione temere statim censeamus omnes effectus naturales; quia multoties dæmon quædam naturalia admiscet, vt totum naturale putetur: alterum ne temere condemnemus, multarum enim (vt D. August. docet f) rerum naturæ nostram scientiam superant & fallunt.

C D Artificialia discerni possunt minimo negotio, si vel magistratui (ad hunc pertinet in exteriori foro examinare, & publicum licentiæ testimonium his mirionibus dare vel confessario, quo ad forum internum, occultè fiat artis demonstratio.

E (* *)

d Epist. ad
Anebonè
e de raptu
Proserpi-
næ lib. 1.

f lib. 21.
ciu. Dei
c. 4.